

LIEPĀJAS VALSTS 1. ĢIMNĀZIJA

**PAŠVADĪTĀ MĀCĪŠANĀS:
diagnostika un "soļi" pēc tās
2019./20.m.g.**

PAŠVADĪTA MĀCĪŠANĀS

Kur
mēs katrs esam?

Ideja pašvērtējumam

1.līmenis. IESĀCĒJS. Neapzinās savas zināšanas. Nedomā par konkrētām iemācīšanās stratēģijām un gandrīz nav gatavs pieņemt, ka kaut ko zina vai nezina

2.līmenis. APZINĀTS LIETOTĀJS. Zina kaut ko par dažādiem domāšanas veidiem, piemēram, ideju ģenerēšana vai pierādījumu meklēšana. Domāšana lielākoties nav plānota vai virzīta ar nodomu

3.līmenis. STRATĒĢISKS LIETOTĀJS. Organizē savu domāšanu ar problēmu risināšanas un citiem domāšanas paņēmieniem. Pārzina un lieto atbilstošas kontekstam iemācīšanās stratēģijas, lai labāk iemācītos

4.līmenis. DOMĀJOŠS LIETOTĀJS. Bez stratēģiskiem paņēmieniem intensīvi lieto refleksijas par savu mācīšanos, prognozē kas notiks, pēc mācīšanās procesa izvērtē savu darbību un secinājumus izmanto tālākās mācīšanās uzlabošanai

Perkins, 1992. Konteksts – [E.Vanaga prezentācija lvg.lv 2018.gada konferences materiālos](#)

Par diagnosticējošo darbu nozīmi un vietu mācību procesā

"..pirmā vērtēšanas prioritāte ir veicināt skolēnu mācīšanos". Eksperte Feja Braunlī (Faye Brownlie) aicina pirms jebkuras vērtēšanas atbildēt uz jautājumu, **kam vērtēšanā iegūtā informācija ir vajadzīga**. Eksperte skolotājiem iesaka plašāk izmantot vērtēšanu, lai mācītos, proti, formatīvo vērtēšanu. Tā ir vērtēšana, kura notiek nepārtraukti, un tai ir viens galvenais mērķis – **mācīšanās uzlabošana**"

Avots: https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/mac_sasn_vert_vdsk.pdf

**Vienota
ievadvērtēšana
pašvadītās
mācīšanās
prasmju
diagnostikai**

Mērķis

Organizēt pedagoģisko procesu ģimnāzijā, lai nodrošinātu **sistēmisku** paša skolēna iesaisti savas mācīšanās darbības plānošanā un vadīšanā

Sasniedzamais rezultāts

SR SKOLĒNAM

Skolēns sistemātiski, pastāvīgi, patstāvīgi, kvalitatīvi veic pētniecisko darbību, mācoties novērtēt savu veikumu

SR SKOLOTĀJAM

Skolotājs iemācījis strādāt ar domāšanas rīkiem jebkurā mācību priekšmetā tā, lai skolēns sistemātiski, pastāvīgi, pastāvīgi, kvalitatīvi veiktu pētniecisko darbību, mācoties novērtēt savu veikumu

DIAGNOSTIKAS PROCESS

☐ **29.augusts**

Idejas par nepieciešamību atjaunot mērķtiecīgu noteiktu prasmju diagnostiku Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas 7.- 11.klasēs apspriešana Metodiskās padomes sanāksmē

☐ **30.augusts - 4. septembris**

Apspriešanās MK par DD* izstrādi dažādos mācību priekšmetos ievadvērtēšanai 7., 8., 10., 11.klasēs

☐ **3.septembris**

DD izveides procesa apspriešana ar MK vadītājiem informatīvajā sanāksmē

Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas direktora Helvija Valča sagatavotā metodiskā materiāla izpēte

Skolai kopīgas DD mapes izveide *Office 365* vidē

☐ **9.- 20.septembris**

DD veikšana mācību priekšmetu stundās

DD uzdevumi tiek veidoti, saturā iekļaujot šādus **atslēgas vārdus** (saskaņā ar pašvadītās mācīšanās prasmju diagrammu) Skat. [Edmunda Vanaga materiālu](#)

Lasi/Klausies

Analizē

Mēģini

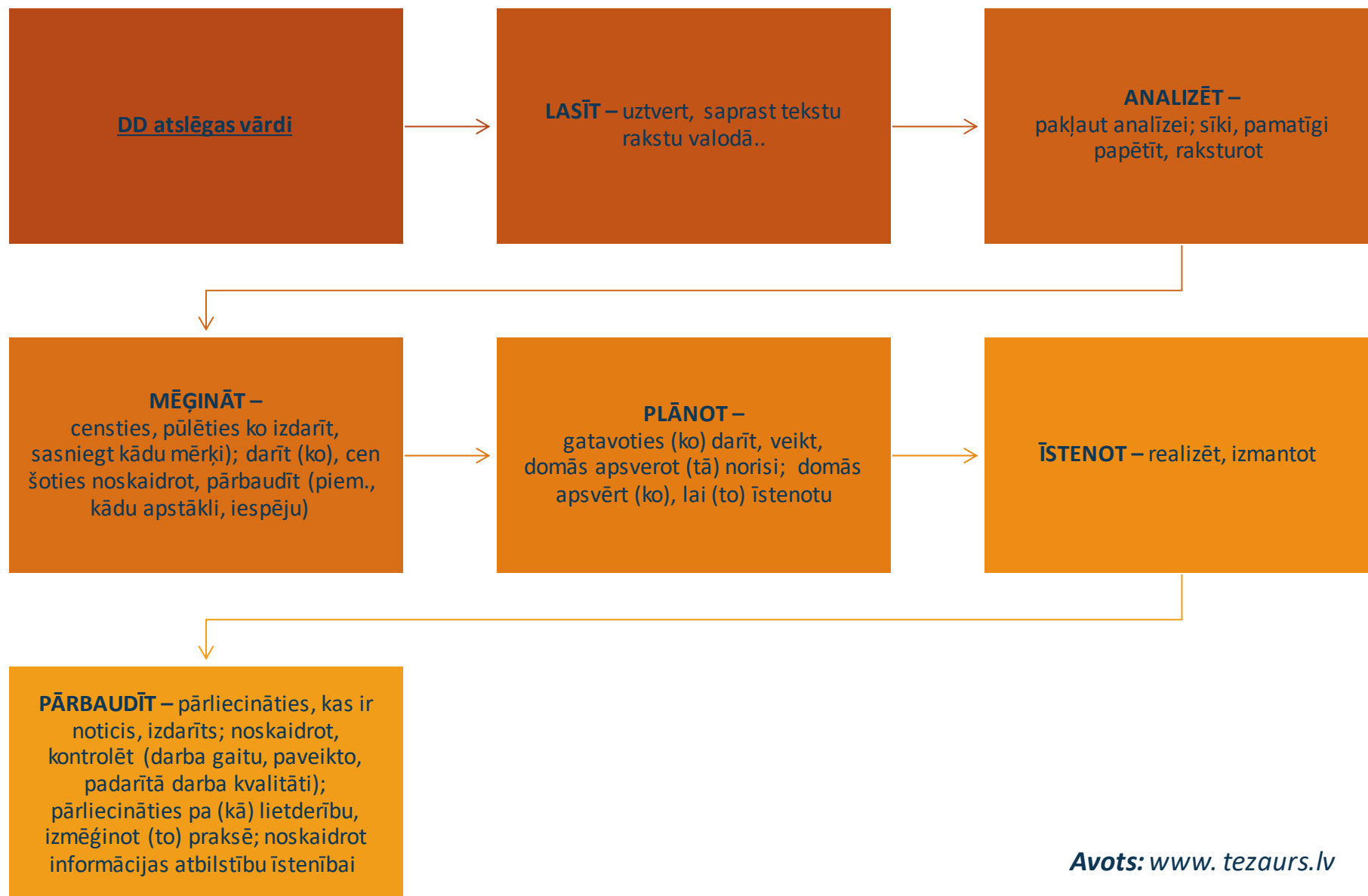
Plāno

Īsteno

Pārbaudi

P.S. – darba uzdevumu un jautājumu formulēšanai var izmantot atbilstošos atslēgas vārdus un ieteikumus saskaņā ar izziņas līmeņu apraksta shēmu. Skat. [Blūma taksonomiju](#)

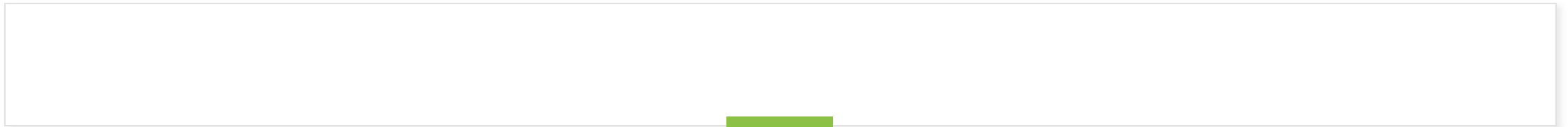

Avots: www.tezaurs.lv

Pirmās apzinātās un risinātās problēmas

- Kā tekstā iesaistīt visus *atslēgas vārdus*?
- Kā izveidot darbu, kurā būtu sabalansētas zināšanas konkrētā mācību priekšmetā un vispārīgas prasmes?
- Ko darīt, ja nav darbu paraugu?
- Kā optimāli izmantot pamatskolas **KOMPETENČU KOMANDAS** (vadītāja Indra Jurika) 2017.gada DD izveides pieredzi
- ...

REZULTĀTU ANALĪZE

☐ 24. septembris

Tematiska informatīvā sanāksme - nodarbība Liepājas Valsts 1.ģimnāzijas skolotājiem "SLA veidošanas meistarklase diagnosticējošo darbu rezultātu izvērtēšanai"

☐ 24. - 27.septembris

- Priekšmeta skolotājs veic SVID analīzi skolai kopīgā tabulā
- Klases audzinātājs apkopo informāciju par savu klasi, ieraksta secinājumus SVID tabulā

8., 11. klases audzinātājs salīdzina secinājumus ar iepriekšējā mācību gadā iegūtajiem datiem par mācīšanās vadīšanas jautājumiem savā klasē. Informācija par pētījumu - [ŠEIT](#)

- Skolotāju anketēšana

☐ 1. oktobris

Rezultātu apspriešana Liepājas Valsts 1.ģimnāzijas skolotāju tematiskā informatīvā sanāksmē "Ievadvērtēšana pašvadītas mācīšanās prasmju diagnostikai"

TURPMĀKIE DARBĪBAS VIRZIENI

1. PROFESIONĀLAS SARUNAS par DD rezultātiem un mācību procesu kopumā

- Metodiskajās komisijās
- Klases audzinātāju sarunas ar klases mācību priekšmetu skolotājiem
- Citās interešu grupās pēc nepieciešamības

2. KOPĪGA MĀCĪŠANĀS (informatīvo sanāksmju laikā un citā pēc vienošanās)

3. MĀCĪBU MATERIĀLU IZVEIDE, APROBĀCIJA

Par kopīgo mācīšanos

Tematiskas informatīvās sanāksmes otrdienās

- **24.septembris.** "SLA veidošanas meistarklase diagnosticējošo darbu rezultātu izvērtēšanai" (vada B.Mackiala)
- **5.novembris.** "Digitālie rīki mācību procesā" (vada M.Gulbis)
- **12.novembris** 8.30 - 9.10. "Digitālie rīki mācību procesā" (vada A.Freimanis)

Nodarbību cikls ceturtdienu pēcpusdienās

- **17.oktobris.** "Kolēģi mācās no kolēģiem: SLA veidošana"(V.Braša, S.Šulme, A.Jaunskalže)
- **7.novembris.**"Kolēģi mācās no kolēģiem: IT prasmju pilnveidošana"(A.Freimanis)
- **5.decembris.** "Kolēģi mācās no kolēģiem: SLA veidošana"(S.Šulme, A.Jaunskalže, F.Rekovičs)
- **30.janvāris.** "Kolēģi mācās no kolēģiem: mana labā IT prakse ikdienas mācību darbā"(L.Kravcova)
- **6.februāris.**"Kolēģi mācās no kolēģiem: kā efektīvi organizēt darbu grupā"(Ž.Flaksa)
- **27.februāris.** "Kolēģi mācās no kolēģiem: sasniedzamais rezultāts stundā"(K.Roze, S.Šulme)
- **12.marts.** "Kolēģi mācās no kolēģiem: caurviju prasmes"(A.Bargā// K.Roze, A.Freimanis)

Ieskats DD procesā tapušajos mācību materiālos

IEROSMEI

Ceļā uz snieguma līmeņu aprakstu (SLA) veidošanu

Baibas Mackialas materiāls domas ierosināšanai par SLA

ĢIMNĀZIJAS SKOLOTĀJU PIEREDZES MATERIĀLI (SLA)

- svešvalodu skolotāji (SLA prezentācijai)
- Sandra Šulme (matemātika 11.kl. - statistika)
- Aiga Jaunskalže (MODEĻA snieguma līmeņa apraksts)

ĢIMNĀZIJAS SKOLOTĀJU PIEREDZES MATERIĀLI (*atskata lapas*)

- Indra Jurika (matemātika 7.kl. - lineāras algebriskas izteiksmes)

ATZIŅAS PROCESA NOSLĒGUMĀ

ieskats skolotāju aptaujas rezultātos

Mans vērtīgākais ieguvums, veicot konkrēto prasmju diagnostikas procesu: pārdomas/komentārs

- Atcerēties, kā pareizi izveidot pārbaudes darbu
- Atslēgas vārdu jēgpilna ievietošana uzdevumos, lai iegūtu AS
- Atziņa, ka sarunas ar skolēniem par pašvadītu mācīšanos un SLA pielietojumu mācību procesā pamazām uzlabo skolēnu sniegumu un zināšanu līmeni priekšmetā
- Es domāju, ka ieguvēji ir skolēni, jo viņi paši var secināt un izvērtēt savas prasmes. Noteikti klasēs pēc tam diagnosticējošā darba rezultāti ir jāizvērtē, manuprāt. Man kā skolotājai tas palīdz plānot darbu savām mācību stundām konkrētajā klasē
- Grūti izdomāt uzdevumus tieši prasmju diagnosticēšanai
- Iegūtie rezultāti apstiprināja manas domas par skolēnu zināšanu noturīgumu, attieksmi pret mācību procesu kopumā
- Iemācījos palīdzēt citiem, līdz ar to vairāk pati sapratu prasmju diagnostikas nozīmi
- Konstatēt skolēnu *vājos punktus*
- Redzēt kopainu gan starp 7.,8 klasēm, gan 10., 11.klasēm
- Skolotājiem jāmacās veidot darbus, kuros var novērtēt prasmes, nevis zināšanas
- Tā bija nākotnes vīzija veiksmīgas sadarbības plānošanai!
- Varēju vēl pirms semestra pārbaudes darbiem ieraudzīt aptuveno zināšanu līmeni klasē, kā arī skolēnu motivāciju kaut ko darīt
- Varu pievērst uzmanību prasmēm, kas jāattīsta mācību procesā. Tas noteikti palīdz man turpmākā darba organizēšanā un plānošanā, lai varētu sasniegt kvalitatīvu rezultātu

Noslēgumā

Pašvadīta mācīšanās ir noteicošā kompetence, kas bērniem jāiemācās tik ātri, cik vien iespējams. *(Council of the European Union, 2002; Dignath et al., 2008 ; Stoeger et al., 2014)*

Lai skolēns to izdarītu, prasmīga skolotāja vadībā viņam jāiemācās **lasīt, analizēt, mēģināt, plānot, īstenot plānu, pārbaudīt...**

Tātad skolēns prot novērtēt savus mācīšanās rezultātus, izmantojot dažādas stratēģijas

Viens no ceļiem, lai pašvadītās mācīšanās kļūtu par skolēna kompetenci, kādā mācīšanās posmā, piemēram, mācību gada sākumā, ir nepieciešama prasmju diagnostika, analīze un mērķtiecīgs darbs visa mācību gada garumā

Šobrīd esam gatavi tam, ka “**jāturpina iesāktais process, veiksmīgu un izdevušos to padarīs precīzi definēti mērķi un uzdevumi, konkrēts īstenošanās plāns un sistemātisks neatlaidīgs darbs..**” *(No skolotāju darba pašvērtējuma 2020. gada maijā)*

Un tad, kad katrs pedagogs ir izmēģinājis, ko nozīmē diagnosticēt vispārīgas prasmes, bet no sava priekšmeta skatpunkta, esam gatavi izmēģināt jaunu pieredzi, pārkāpjot priekšmetu rāmjus

Fiksēta domāšana

**Manas spējas ir fiksētas
Es to nevaru
Izvairos no izaicinājumiem
Pierādu
Slēpju kļūdas
Atgriezeniskā saite mani biedē
Grūtības nozīmē, ka es nevaru**

Izaugsmes domāšana

**Es varu attīstīt savas spējas
Es to VĒL nevaru
Meklēju izaicinājumus
Uzlaboju
Analizēju kļūdas
Atgriezeniskā saite mani motivē
Grūtības nozīmē, ka es mācos**

Avots: "7 soļi, lai izprastu izaugsmes domāšanu" (Lielvārds)

**Padomāsim paši un aicināsim skolēnus
PADOMĀT PAR DOMĀŠANU!**

LIEPĀJAS VALSTS 1. ĢIMNĀZIJA

Informāciju sagatavoja: Kristīne Roze
IT atbalsts: Jaroslavs Jaņuks